

bályt teremt — másoknak, ezernyi megnyílvánulása szerint művészetének.

Ilyenek voltak első s legfőbb tapasztalataim s én jelentőseknek tartom, úgy is mint tervező. Egymást éri a sok művészetet s különö-

sen iparművészetet érdeklő kérdés, a mostani pangás mellett is, mit ép szemmel látni kell s több okulást ad egypár kiállítási riportnál. Alkalmat ad egy közelben születendő művészet szükségességének megértésére.

A MILANÓI MAGYAR IPARMŰVÉSZETI CSOPORTNAK ÚJJÁSZÜLETÉSE.

LAPUNK LEGUTÓBBI SZÁMÁBAN már hírt adtunk a nagy csapásról, amely iparművészetünket augusztus hó 3-án érte. Milánói iparművészeti csoportunk teljesen elhamvadt; a tűz oly gyorsan pusztított, hogy alig menthettek meg a gazdag és szép csoportból néhány apróbb tárgyat. Nyomban a szörnyű katasztrófa után az olaszok elhatározták, hogy újból felépítik a szintén teljesen leégett iparművészeti csoportukat és felkérték a magyar osztály kormánybiztosságát, hogy a rekonstruált kiállításon vegyen részt. Ezt augusztus 13-án a kiállítási bizottság javaslatára a magyar kormány el is határozta, mire teljes erővel megindult az újjáalkotás nehéz munkája.

Az anyaggyűjtést és elszállítást ismét a m. iparművészeti társulatra bízták; a műszaki és művészi berendezést is ugyanazok a férfiak végezték, akik a páratlan sikert ért első kiállítás e munkáit megalkották. Nevezetesen az összes műszaki és művészi munkák főfelügyeletét Fittler Kamill udvari tanácsos, a műszaki munkák vezetését Fischer József építész, a berendezés művészi megoldását pedig Faragó Ödön és Maróti Géza intézték.

Az új magyar osztály — melyet már szeptember hó 29-én nagy ünnepséggel nyitottak meg — két elkülönített részből áll; az egyik a reliquiák csoportja, melyet az olaszokéval közös épületben helyeztek el. Tervezője Maróti Géza. Őt, egymással összefüggő helyiség állott rendelkezésére; a középső nagy csarnokot az elpusztult galambos-udvar motívumával díszítette, a bejáróval szemben a szingazdag kacsás-kutat alkalmazta, a falakon a leégett csoport fényképei, a vitrinákban és a falak

mentén felállított polcokon pedig a tűzből megmentett tárgyak voltak láthatók. A két kisebb oldalsó teremben a megmentett (s részben megsérült) bronzokat, majolikákat, mozaikokat, bútorokat, stb.-ket csoportosította, két köralakú teremben olvasóasztalokon a M. Iparművészeti Társulat kiadványait állította ki. Külön épületben — melynek belső berendezése Faragó Ödön terve szerint készült — rendezték el az eladásra szánt iparművészeti tárgyakat, az iparművészeti oktatást feltüntető, valamint a háziipari csoportokat. Tágas, díszes előcsarnokból három, egymás mellett levő elkülönített helyiség nyílt; ezekben mutatkoznak be a sz. főv. iparrajziskola, az orsz. mintarajztanoda és rajztanárképző, valamint az orsz. iparművészeti iskola. Mindenik fülkéből egy-egy átjáró vezet a második tágas nagy terembe, amelyben a kereskedelemügyi miniszterium főhatósága alatt álló ipari szakiskolák munkái láthatók. E teremnek legfőbb díszé Körösfői (Kriesch) Aladárnak nagy faliképe: Kalotaszegiek templombamennetele. Négy szobaberendezés ú. m. Vigand-Fodor Mihály utódai ebédlöje, Undi-Mócsai leányszobája, Schmidt Miksa úriszobája és Thék Endre ebédlöje volt még e csarnokban, amelyeken túl a háziipari tárgyak szingazdag csoportjába jutott a látogató.

Az új magyar iparművészeti csoportról is — melynek fölvételeit e füzetünkben közöljük — a legnagyobb elismeréssel szóltak az összes idevágó ismertetések; különösen dicsérték a csoport művészi elrendezését s a kiállított tárgyak választékos voltát.

A milánói kiállítást november hó 11-én zárták.